विविध काव्ये

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(१)

प्रथमं कार्यमुख्यार्थं द्वितीयं धर्मसाधनं ॥ तृतीयं मोक्षमाप्नोति एवं तीर्थं त्रिधा
पिबेत् ॥ १ ॥ बंधूकं केतकीपुष्पं केसरं कुटजं जपां ॥ शंकरेनार्पये द्विद्वामालती
पूष्पं कामदं ॥ १ ॥ सत्कुले योजयेत्कन्यां विद्यापुत्रं च साधयेत् ॥ व्यसने योजयेच्छत्रु
इष्टं धर्मेण योजयेत् ॥ १ ॥ कामातुराणां न भयं न लज्जा क्षुधातुराणां न बलं न तेजः ॥
अर्थातुराणां न पिता न बंधुः चिंतातुराणां न सुखं न निद्रा ॥ १ ॥ कुग्रामवासः कु
लहीनसेवा कुभोजनं क्रोधमुखी च भार्या ॥ पुत्रश्च मूर्खो विधवा च कन्या विनाग्नि
ना पंच दहंति कायं ॥ १ ॥ न दुर्जनः सज्जनतामुपैति बहुप्रकारैरपि सेव्यमानः ॥
भूयोपि सिक्तः पयसा घृतेन न निंबवृक्षो मधुरत्वमेति ॥ १ ॥ नीचाश्रयो न
कर्तव्यो कर्तव्यो महदाश्रयः ॥ अजासिंहप्रसादेन आरूढा गजमस्तके ॥ १ ॥
तांबूलं कटुतीक्ष्णमुष्णमधुरं क्षारं कषायान्वितं वातघ्नं क्रिमिनाशकं कफहरं दुर्ग
धिनिर्नाशनं ॥ वक्त्रस्याभरणं विशुद्धिकरणं कामाग्निसंदीपनं तांबूलस्य
सुखं त्रयोदशगुणाः स्वर्गेपि ते दुर्लभाः ॥ १ ॥ तांबूलेन विना राजा जडीभू

"Joint Project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

तासरस्वती ॥ मुखतो न व हिर्यातान ग्ना मुखे व धूरिव ॥ १ ॥ तीर्थानाम व गा
हनं परिचयः सर्वत्र वित्तार्जनं नानाश्चर्यनिरीक्षणं चतुरता बुध्दिः प्रशस्ता पुनः ॥
एते संति गुणाः प्रवासविषये दोषोयमेकस्थिते गोयन्मुग्धा मधुराधराधर सु
धापानं विनाक्षीयते भार्या रूपविहिनामनः स्थः खेदाय जायते पुंसां अत्यंतं
रूपवती सा परपुरुषैर्यैरति क्रियते ॥ १ ॥ ३ ॥ शुना लक्ष मेकं स्यान्मधुना दश लक्ष
कं ॥ नारीकेल्लांबु कोटीनाम नंतं तं गंधकारिणां ॥ पुराणां ते स्मशानांते मैथुनांते
तथैव च ॥ स वैराग्य सदा तिष्ठे को न मुच्येत बंधनात् ॥ १ ॥ भायेन देवं रूकरू
पान नरेंद्रं धनेन कांता कपटेन शत्रुं ॥ सत्येन मित्रं कृपया च पुत्रं रतानेन मो
क्षं व रामा नयंति ॥ १ ॥ न किंचित् पर्वता भारं न भारं सप्तसागरं ॥ स्वामिद्रोह मि
दं भारं भारं विश्वासघातकः ॥ अष्टादश पुराणेषु व्यासेन कथितो द्वयं ॥
परोपकाराय पुंण्याय पापाय परपीडनं ॥ दानेन पाणी न च कंकणेन स्या

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(2A)

नेन शुध्दी न च चंदनेन ।। मानेन तृप्ती न च भोजनेन न तृप्ति पांडित्य सुभाषि
तेन ।।१।। राजा वेश्या यमो वन्हीस्तस्करो बालयाचकः ।। उपकारो न जानाति
अष्टमो ग्रामकीटकः ।।१।। अनादरेन पांडित्यं क्रय क्रीता च मैथुनं ।। भोजनं
च पराधीनं अय पुंसा विटंबना ।।१।। स्नानं संध्या जपं होमं स्वाध्यायो देवतार्च
नं ।। वेश्वदेवं तिथिः पूजा ब्राम्हणस्या [illegible] ।।१।। पठित्वा चतुरो वेदान्
धर्मशास्त्र नरे करा: ।। नाहं ब्रंम्हेति यो विद्यात् स दर्वीपाकेरसं यथा ।।१।।
आहार निद्रा भय मैथुनं च समानमेतत् पशुभिर्नराणां ।। ज्ञानं नराणामधि
क विशेषो ज्ञानेन हीनः पशुभिः समानः ।।१।। आलस्यो हि मनुष्याणां शरी
रस्थो महान् रिपुः ।। नास्त्युद्यमसमो बंधुः कृत्वा यं नावसीदति ।।१।। मूर्खा
णां पंडिता द्वेष्या निर्धनानां महाधनाः ।। व्रतिनः पापशीलानां असतीनां पतिव्रताः

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(३)

संध्यास्नान जपें पिंडं च करितो तो भद्र कामान ये ।। कामें जीं घर चीं करितां तैं
तितुकीं तो ये कांचि तासि ये ।। २ ।। मागे ना भ इंगोळ रचाउ निस्तुरखें गोळ्यां तरा
श्री निजे ।। यागे चाकर सा भरात भट सारों संभम रजा पाहिजे ।। १ ।। कोकिल
नां स्वरो रूपं नारी रूपं पतिव्रता ।। विद्या रूपं कुरूपाणां क्षमा रूपं तपस्विनां ।। १ ।।
पठतो नास्ति मूर्खत्वं जपतो नास्ति पातकं ।। मौनिनः कलहं नास्ति नास्ति
जागरतो भयं ।। अति परिचयाद् अवज्ञा संतत गमनाद् अनादरो भवति ।। कोकः
प्रयागवासी कूपे स्नानं समाचरति ।। १ ।। एकं द्राक्षा शालं इक्षु दुग्ध पंचशाला
निच ।। अति तृष्णा न कर्तव्यं चक्रं भ्रमति मस्तके ।। १ ।। नष्ट वस्तु प्राप्ति श्लोक
कार्तवीर्यार्जुनो नाम राजा बाहुसहस्रवान् ।। तस्य स्मरण मात्रेण गतं
नष्टं च लभ्यते ।। १ ।। द० ना० पु० पे० मु कामदार भो० की ये थे लिखितं ०

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(५)

॥मुरवीं ते ह्या कांमपवांधूस पकेना: गुनेंइक्षा॥
॥शीक्ष्याचेंचुपकेना: गुरूमक्तिजोङा लकामां॥
॥रुपीमाशीज्ञजनिधनेंतोमारुतीब्रम्हचारी॥
॥८७॥०बहुचा [illegible] नामयाइस्यंराचे: जंती॥
॥स्पाहिरंभ्यल्पसो [illegible] ाच्चें: करीमुक्तनीमु॥
॥घेतांसयाच्चे: परीमानयाहेंचिवेपच्येसा॥
॥च्यें॥८८॥७ येदुष्पोजनीनामयांचेवदा॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(5)

॥चे:अंतीछ्याआदरेंगर्घघोशोंम्हनाचे॥

॥गुरुंघमपेनेअन्नजेवीतजाचे:तरीश्री॥

॥त्रमुपाचीजेतोष्ठपावे॥८५॥०नयेदं॥

॥न्तयानितयायो॥॥अनीष्येर्थप्रां॥

॥णीजयानाम॥ प्रभुनामहेंवेंदश॥

॥स्त्रेपुरानि:बहुआगळिबोल्लिचेदवानि॥

॥८७॥नकाचिदमानुपराइश्चराच्या:अंती॥

॥आदरेंबोंल्जिजेदत्तवांच्या॥नबेंच्येमुरवि॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(5A)

॥ मुखें नाम तें हिंव सेन्न ॥ ७० जयान्तावडे ॥

॥ नाम सायेम जाच्चि: चिकल्मे उठेतर्कीच्चि ॥

॥ च्ची: म्हनौनी अतिआदरें नाम घ्यावे: मु ॥

॥ खी बोल्लतां दो[illegible]ति च्यभावें ॥ १०१ ॥

॥ अतित्तिनतां स्य[illegible]वें च्यभावें: गुरुकु ॥

॥ ळ भंकी सिं संता शतो सवांदे: देहे ॥

॥ क्का रंनि स्सर्वल्ला वितजावे: स्पगुन ॥

॥ अतीआदरें सी भजावे ॥ ७०२ ॥

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai: a joint project of the ...

(6)

॥ हरी कि स्त नि श्री ति का चे घ रा वी: दें हे षु॥
॥ च्यी नि र पी नि वि स्प रा वि: ब्र न प्र आ नी॥
॥ कों त्ता चि र वा तु च्ये मा वि: ये द र्पं चि॥
॥ ये सां डि जी वि घ रा वी॥१०३॥ क्री ये चि॥
॥ न चा न ां प रि यो ति जं तो: प री च्यो त्त दु स्त्रि॥
॥ त ते ला ज वी तो: पा हा क्ष पना घि ट सै रा॥
॥ ट्या वें: प री मा न व दें च्यं फै से नि पा वे॥१०४॥
॥ वि वे फ्रें क्री या ज्या पु त्ति पा त्त टा वि:॥

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai"

॥ ध(

(७)

॥ स्रांपडेरे कुफाचा: फूराघोशयातुक्रीनिव॥

॥ तळमान्चा ॥ ८१॥ ० आतिआदेरे सर्वहिनाम॥

॥ घोशे: गीरीकुद[illegible] दुरीदेशे: दत्ताति॥

॥ बटतुतोशलोन [illegible] घोशे: धीसेसेहरा॥

॥ मान सिंस्वामिप [illegible]॥ ८२॥ ० जगीपाहा॥

॥ वादेवहा अनंतदाता: अयाला गलि॥

॥ ताश्वतासर्वचिंता: अयाचेमुखिंनाम॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(8) ॥नामघेतांपुकारे:जीवासांगपारेतु।
॥श्रेष्ठायेधेचे॥९२॥०तीन्हिलोकजाल्युस॥
॥केकोपययेता: निवाकोमनितलेहरुनामघे
॥ता:जपेजाद रेंपांचे तिविस्यमोना.म्ह॥
॥मारेस्नानातेचे [illegible] नामजाता॥९३॥
॥आजामेळापापि म्हणे पुण्यकामे।तामा॥
॥मुक्तीपरमेश्वराचेनिनामे:जुनचाकार॥
॥नेरखुदत्तिम्घामीवानी:मुखिंबोलतास्या।

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(8A)

॥ तजालिपुरानी: ॥ ९५ ॥ माहात्म कप्रहह ॥

॥ दहादेसेकुळि: अपेम्ध्यामीनामायकीनिसे ॥

॥ काळि ॥ पीतापापरापितयादेरवयेना: ॥

॥ अणिदैयेजोनाममुरवीवदेन ॥ ९६ ॥

॥ मुरविनाममनाहीतयमुक्तीकोचि ॥ अह ॥

॥ तागुनेयातनातेफुकाचा: पुढेजनयेइल ॥

॥ तोदेन्येवाना: म्हनोनीस्मरोरेस्मरादत्तरा ॥

॥ ना: ॥ ९७ ॥ दत्तनामनेमरतमकासीतारी ॥

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai "Joint project of the"

(१)

॥बहुलारी ल्हिंमानवेंये शाधारि: त्याचा दत्तन॥
॥मी सदाज्ञोवीक्वप्पी: चदेनाक्दामानवपाप॥
॥रूपी ॥१८॥जगीं धन्येमातापुरी पुन्येरासी:॥
॥तयामाजीजाता गतीपुर्पेजासीं :मुखिं॥
॥द त्तनामावोळिनी ॥सेवा ॥किं ऐसे हित्त सांग॥
॥गुरुज्ञानमोघ्छि ॥१९॥ कयास्तोंगरेचर्मले॥
॥हीघडेणा: घडे घर्मतापुन्येंगाठीपडेना॥
॥दयापाहातासर्वभुतीभ्असेना: फुकाचे॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com